

Katagarda ka RUTI Kubayuwa

Arabali a nampa a a tawa ta a ayin e te n arabali a na i udani a Katagarda ka Afada, ayin a na aza a Isaraila a shirikpaka Kashile kucina. Ushirikpi u kucina u le u nampa wa, u ronoko le ta atakaci. Katagarda ka Ruti ko yotsongu tsu ta ci yeve an Kashile ka'a ka tsu zuwaka aza a na e nekei kaci ke le wa ni unasingai. Ruti va aza a Mowabu feu u ciya ta unasingai u nampa wa ali da u ciyai ku'uwa a kumaci ka aza a Isaraila.

Ukani u kpa'a ku Elimeleki tsu na Buwazu u dikai Ruti wo okpoi ni vuka, u yotsongu tsu ta a na ukuna wu ukani wa, u da'a kaci ka kadanshi punu a katagarda ka nampa (Indanai 4:2-10). Ukani u vuka vu nampa u da'a u tukai n kumatsa Obedu, a kaya a Dawuda, mogono ma gbayin mi Isaraila, vuza na kpamu wo okpoi koko vi Yesu Kishi.

Ili i na yi punu a katagarda ka nampa:

Nomi u bonoi a Batalami kobolo n Ruti 1:1-22

Ruti u gasai m Buwazu 2:1 3:18

Buwazu u zuwai Ruti 4:1-17

Kumaci ku Buwazu n Dawuda 4:18-22

Elimeleki n aza a kpa'a a ni a lazai a kubana a Mowabu

¹ M megeshe, a ayin a na a ya'in afada i o tsugono ci Isaraila, a ya'an ta kambulu a idika yi Isaraila. Da vuma vi yoku, vuza va aza Batalami

a Yahuda, u dīkai vuka vu ni m muku n re n ni, adama a na a bana a daṣangu a ya'an makyan kenu a idīka i Mowabu.

² Kula ku vuma ka ku dāda Elimeleki n kula ku vuka vi ni feu Nomi, ula a muku n re e le a dāda Malonu n Kiliyonu, ele aza a Efarata a dā a na a utai a Batalami vi Yahuda. Da a banai a idīka i Mowabu adama a na a daṣangu de.

³ Da Elimeleki vali vu Nomi u kuwai, u kaṣukpai ni m muku n re n ni.

⁴ Da muku ma, a zuwai nkere ma aza a Mowabu, Orufa n Ruti. Ana a yawai devu n aya kupa n idashi ubuta wa,

⁵ da Malonu kobolo Kiliyonu feu a kuwai, da a kaṣukpai Nomi ende'en ni, babu vali kpamu babu muku.

Nomi n Ruti o bonoi a idīka i Batalami

⁶ Megeshe kenu da Nomi u panai a danai, Vuzavagudu u banka ta aza ni n ilikulya bari, da u sheshei an wa kaṣukpa likuci i Mowabu. Da o fobusoi adama a na o bono a kpa'a n ejene a ni.

⁷ N ejene a ni ere u kaṣukpai ubuta u na wi ishi a idashi, da a kanai uye o kubono a Yahuda.

⁸ Da Nomi u danai le, <<Bono i'uwa yi mmaci n da. Kaṣukpa Vuzavagudu u ya'an ka da kasingai uteku tsu na i ya'ankai mu kasingai n ali a da a na a kuwai de.

⁹ Kaṣukpa Vuzavagudu u banka da i ciya ali o kolo o yoku, adama a na i ciya kpa'a ku kaci ka da kpamu.>> Da Nomi wo obongi le da e pecemgbenei. Ama da a kanai mashi.

¹⁰ Da a danai ni, <<A'a, a tsu ci ta o kutono wu tsu bana a ubuta u uma a nu.>>

11 Da Nomi u danai, <<Walai i bono a kpa'a, ejene a va. Adama a yidai da yi o kutono mu? Ada ye ene ta mpa m buwa o kudoku kumatsa muku n na yo kolo?

12 Walai i bono a kpa'a ku da, adama a na mpa n kutsa de ana mo kudoku ma ya'an yolo kpamu. Ko da baci n ciyai vali vu na mo kudoku mo kolo, ko anana da baci n ciyai vali vu na mo kolo, kata m matsa muku mo olobo,

13 yi ta a kuvana le ali o gbonguro? Nannai va u kusan ka da ta kuya'an yolo i yoku? A'a ejene a va, unambukatsuma u va u la'a ta u da, adama a na Vuzavaguđu da u sheshei kuya'an tsurala nu mpa, da u zuwai mu n takacika.>>

14 Da kpamu o doku a gitangi mashi kau. Da yeve Orufa wo obongi anaku e le, da e pecemgbenei u lazai, ama da Ruti u iwain, da u tonoi ni.

15 Da Nomi u danai ni, <<Ruti toku nu kejene u kpatala ta o kubono a ubuta wa aza ni n amali a ni. Avu feu kpatala vu tonoi yi.>>

16 Ama da Ruti wu ushuki, <<Da u danai kata vu folono mu n kasukpa wu ba, ko vu san ka mu kutono wu ba. Ubuta u na de dem vu dasai mpa feu mi ta a kudasa. Ubuta u na de dem vu dasangi, mpa feu mi ta a kudasingu. Uma a nu i ta o kokpo uma a va, kata Kashile ka nu kpamu kokpo Kashile ka va.

17 Ubuta u na de dem vu kuwai, mpa feu ta lo ma kukuwa, ta lo feu a kucidangu mu. Kasukpa Vuzavaguđu u takacika mu kau, da baci n kasukpai ili i yoku i pecei mu n avu sai ukpa koci.>>

¹⁸ Ana Nomi u zukai an Ruti u sheshe ta an wa tonon yi, da u kpaɗai kudoku kudana yi u kpatala.

¹⁹ Da a lyai kelime nu nwalu ali a yawai a Batalami. Ana a yawai da likuci raka i ya'in mazanga, da amaci a likuci a danai, <<Na va Nomi da gaji?>>

²⁰ Da wu ushiki u danai le, <<Kata i doku i deke mu Nomi ba, ama dekei mu Mara, adama a na Mala'imili ma zuwa ta wuma u va wo okpoi n okono.

²¹ A ayin a na n kasukpai na, mi ta n uciyi wa abundai, ama Mala'imili u bono ta nu mpa lekefi. Adama a yidai i kudeke mu Nomi? A na wo okpoi Vuzavagudu wu utaka mu ta de e keteshe, da u su'uki mu n atakaci?>>

²² Nannai da Nomi wu utai a likuci i Mowabu n Ruti kejene ka ni, vuza va aza a Mowabu. Ayin a na a yawai Batalami ele a kugita vikya'a vi itabi.

2

Ruti a kashina ka Buwazu

¹ Gogo na Nomi wi ta n vuza yoku a kumaci ku vali vi ni Elimeleki, vuza na e ci deke Buwazu, vuza gbayin da, kpamu wi ta n uciyi.

² Kanna ke te, Ruti vuza va aza a Mowabu u danai Nomi, <<Ya'an m bana n ya'an kudayu ki ishina i na aza a zamalinga a nusai a kashina ka vuza na wu ushuki.>> Da Nomi u danai ni, <<Bana kejene ka va.>>

Da Nomi u danai, <<U ga'an ta, kejene ka va wala vu bana.>>

³ Da Ruti wu utai u banai a kashina, da u kanai kudayu a kacapa ka aza a ulinga. A makyan

ma nanlo u yeve a na kashina ka Buwazu ka'a, kumaci ku Elimeleki ba.

⁴ Megeshe kenu da Buwazu wu utai a Batalami da u yawai u kyasai aza a ulinga. U danai, <<Kasukpa Vuzavaguđu u yongo kobolo n ada.>> Da a ushuki a danai, <<Ya'an Vuzavaguđu u zuwaka wu unasingai.>>

⁵ Da Buwazu we ecei vuza kelime vu ulinga va, u danai, <<Yayi tamkpamu mavuka ma na de?>>

⁶ Da vuza kelime wu ushuki, u danai, <<ayi da vuza va aza a Mowabu vu na vu utai a idika i Mowabu n Nomi va.

⁷ U folono mu ta u danai, <Kasukpa mu n tono kucina ka aza a ulinga n ya'an kudayu.> N usana u da u gitai kudayu ka, wu uvuka ta na ba, sai mini ma na u shamgbai u so'i kenu.>>

⁸ Da Buwazu u banai u danai Ruti, <<Pana i na n kudana wu. Kata vu bana kudayu a kashina ko yoku ba, shamgba a kashina ka nampa koci. Tono otoku a nu amaci agbashi e nkere a va.

⁹ Zuka n kashina ka na a kuya'an vukya'a, kata vu tono otoku a nu agbashi e nkere vu yongo de n ele. N ya'an ta kadanshi n uma a va adama a na kata a takacika wu ba. Kpamu ayin a na baci de dem vu panai kakuli, bana a kulu vu kenuku mini mo ku so'o e kedele ka na a shatangi m mini.>>

¹⁰ Da Ruti u kudangi ali a idika, da u danai Buwazu, <<Yidai i zuwai da vu panai asuvayali a va nannai, mpa vu na mi komoci?>>

¹¹ Da Buwazu wu ushuki, <<Mpa m pana ta raka ili na vu ya'ankai anaku a vulaka a nu Nomi ali n ayin a na vali nu u kuwai. N yeve ta uteku tsu na vu kasukpai Dada vu nu n anaku a nu, n

uteku tsu na vu kaşukpai idika i nu, n tsu na vu taʼwai vi daşangi a kaţsuma ka uma a na vu saʼwai kuyeve ba.

¹² Kaşukpa Vuzavaguđu u tsupa wu ili i na vi yaʼin dem. Kaşukpa vu ciya katsupu ka gbayin u Vuzavaguđu Kaşhile ki Isaraila ka na vu taʼwai wa ni kushedeku.>>

¹³ Da Ruti u danai, <<Vuzagbayin, kaşukpa n lyaʼa kelime n kuciya ubaŋki wa nu. Vi yaʼanka ta kagbashi ka nu kadanshi ku uyoʼo u kađu, ko a na wo okpoi mpa mi a kaţsuma ka agbashi a nu ba.>>

¹⁴ Ana ayin a kulyaʼa ki ilikulya a yawai da Buwazu u danai Ruti, <<Taʼwa vu lyaʼa ilikulya. Kaŋa kudyabusa boroji va n vu ukai punu a maŋyaŋ ma kalam ma nampa ma.>> Ana u daşangi kobolo n aza a vukyaʼa a, da Buwazu u nekei ni yaŋji uzungi. Da u takumai a na i yawai ni, da u zuwai kagimi ka na ka buwai.

¹⁵ Ana Ruti u daŋgai u bonoi a ubuta u kuḍayu, da Buwazu u danai aza a ulinga a ni, u danai, <<Kaşukpai ni u yaʼan kuḍayu a kaţsuma ki ili i na i boŋgi, kaŋa i barangu yi ba.

¹⁶ Ama kaŋai kutala i yoku a kadaru n i kaşukpai adama na u pura, kaŋa i barangu yi ba.>>

¹⁷ Da Ruti u kaŋai kuḍayu a kashina ali kannu uyikpi. Ana u lapai ilya i na u ḍayai, da u ciyai ifa vu te.

¹⁸ Da u ḍikai a kubanka a kpaʼa, ana anaŋu a vulaka a ni enei i na u ciyai. Da kpamu Ruti wu utukai kagimi ki ilikulya ka da u nekei ni.

¹⁹ Da anaŋu a vulaka a ni ecei ni, <<Te ḍai vu yaʼin kuḍayu anana? Te ḍai vi yaʼin ulinga? Vuza

vu unasingai u da ayi vuma na u banka_i nu.>>
 Da Ruti u danai anaku a vulaka a ni, vuza na u ya'in kudayu a kashina ka ni. <<Kula ku vuza vu kashina vu na n ya'in ulinga a ni anana, ayi da Buwazu.>>

²⁰ Da Nomi u danai kejene ka ni Ruti, <<Kasukpa Vuzavagudu u zuwaka yi unasingai. Ayi u kasukpa kubanka aza a wuma n akpisa ba.>> Da kpamu u doku u danai, <<Vuma nanlo va kumaci ku tsu ku da, wi ta feu a katsuma ka aza a na a ga'in a banka tsu.>>

²¹ Da Ruti u danai ni, <<Ali u dana mu ta, <N yongo kobolo n aza zamalinga ali sai ayin a na o kotsoi vukya'a vu kashina vu ni.> >>

²² Da Nomi u danai Ruti kejene ka ni, <<Wi ta a kula'a n uga'in vu yongo kobolo n agbashi e nkere n ni, adama a na a kashina ka vuza yoku ka'a baci i ta a ku'uwaka wu muna.>>

²³ Da Ruti u yongoi ulinga n ele, u kanai kudayu ki ishina ali sapu na o kotsoi vukya'a. Da kpamu u lya'i kelime n kudasangu n anaku a vulaka a ni.

3

Ruti m Buwazu a ubuta u kuyelyukpu

¹ Kanna ko yoku da Nomi u danai Ruti kejene ka ni, <<Mekere ma va u ga'an n lansa_a wu vali, adama a na vu ciya kpa'a ku kaci ka nu ba?

² Buwazu va, vuza na vi ya'ansai ulinga n amaci a na a ci ya'ansaka yi ulinga, kumaci ku tsu ku da. Gogo na pana, n kulivi ku nampa wi ta a kubana a ubuta u kuyelyukpu ki ishina ya.

³ Gogo na bana vu sumba, kata vu sukuya mani'in, vu bufangu ili i magulani, vu uka akashi

a singai. Kātā vu bana ā ubutā u na wi e kuyelyukpe ishina ya, ama kātā vu kaşukpa yi u yeve a na vi lo ba sai ayin a na ve enei u kotso ta kulya'a ilikulya n iso'oshi.

⁴ Kātā vi indana mayin ve ene ubutā u na u vaki, ayin a na baci u latai, kātā vu bana vu palukpa ogbodo a a ubon u ene ā ni kātā vu vaku de. Wi tā a kudana wu i na va kuya'an.>>

⁵ Da Ruti wu ushuki u danai, <<Mpa n kuya'an tā i na vu danai mu dem n ya'an.>>

⁶ Da Ruti u banai ā ubutā u kulapu ki ishina ka, da u ya'in tsu na aṇaku a vulaka a danai ni.

⁷ Ana Buwazu u kotsoi kulya'a ilikulya n iso'oshi, n kaḍu ka ni idaşi. Da u banai u vaki o kotomo ki ishina u latai. Da Ruti u dangai sayin da u banai u palakpai ene ā ni, da u vaki de.

⁸ Ana kayin ke pecei, Buwazu u rikpai n kafura da u cinai mavuka iva'in e ene ā ni.

⁹ Da we ecei, <<Avu da ya?>> Da wu ushuki u danai, <<Vuzagbayin mpa da Ruti kagbashi ka nu, pala mu n ogbodo ā nu. An wo okpoi avu kumaci ku devu ku da.>>

¹⁰ Da Buwazu u danai, <<Kaşukpa Vuzavaguḍu u zuwaka wu unaşingai, kejene ka va. Adama a kasingai ka na vu yotsongi gogo na ka la'i uteku tsu na vu ya'in cau. Adama a na vu iwan tā kulansa kolobo ku uciyi ko vuza vu unambi.

¹¹ Adama a ili i nampa mekere mā va, kātā vu pana wovon ba, mi tā a kuya'an ka wu i na vu cigai. Adama a na likuci rakā i yeve tā avu vuka vu mariki da vi.

¹² Mayun da, mpa kumaci ku devu ku da, ama vuza yoku wi tā lo vuza na u la'i mu m gbagu.

¹³ Gogo na kayin ka'a, ama shamgba ali ubuta wa akana, kaṭa na usana me ece yi ko wa kushuku adama a na u zuwa wu. Ama da baci u iwain, to, n kucina ta ali n Vuzavagudu mpa n kuzuwa wu ta. Ama vaku na ali kayin kasa.>>

¹⁴ Da Ruti u vaki e ene a ni ali kayin washi, Ama m kpasani ubuta kali-kali, da u dangai u kanai uye. U ya'an ta nannai adama a na Buwazu u ciga uma e yeve a na vuka vu tawai a ubuta u kuyelyukpu ba.

¹⁵ Da Buwazu u danai, <<Tuka n kalaba ka nu na vu polo a idika.>> Da ta na u poloi, da Buwazu u kunzuki ni kagisamkpatsu kutali ki ishina da u canuki ni. Da yeve u lazai a kubono a likuci.

¹⁶ Ana u yawai a kpa'a da anaku a vulaku e ecei ni, u danai, <<Kejene ka va, nini dai ka ya'in?>> Da Ruti ta na u tonokoi Nomi ili na Buwazu u ya'ankai ni raka.

¹⁷ Da u doku u danai, <<Da kpamu u nekei mu kagisamkpatsu kutali ki ishina ka nampa, u danai, <Kata vu bono wa anaku a vulaka a nu n ekiye agaḁa ba.> >>

¹⁸ Da Nomi u danai Ruti, <<Vana, kejene ka va, ali ve ene i na i kugita. Ama vuma va wa kuvuka ba, sai kakuna ka nampa ka ya'an ukoci anana.>>

4

Buwazu u zuwai Ruti

¹ Gogo na Buwazu u banai utsutsu u likuci da u dasangi. Ana kumaci ku devu ku na u danai va ku yawai, da Buwazu u danai, <<Kaja'a ka va tawa bi'i tsu dasangu na.>> Da u yawai devu da u dasangi.

² Da Buwazu u dekei aza a gbara-gbara a likuci kupa, u danai le, <<Daṣangi na,>> ḁa ta na a ḁaṣangi.

³ Da Buwazu u danai kumaci ku ḁevu ku ni, <<Nomi vu na wu utai a idika i Mowabu ḁa u bonoi va, u ciga ta u denge kashina ka vali ni, vuza tsu Elimeleki.

⁴ Da me enei u ga'an ta vu yeve n ka'a, adama a na vu tsula ka'a a aṣhi a uma a na i idashi na va, kpamu a aṣhi aza gbara-gbara a nampa. Vi baci a kuciga vu tsula. Ama vi baci a kuciga ba, dana mu n ciya n yeve. Adama a na babu vuza na u ga'in u tsula ubuta u nampa sai avu nu mpa vu na mi o kutono wu.>> Da vuma va wu ushiki, <<Mpa n kutsula ta ka'a.>>

⁵ Buwazu u danai, <<A kanna ka na baci de dem, vu tsulai kashina e ekiye o Nomi, vi ta a kudika Ruti kagapa vuza va aza a Mowabu vu na vali vu ni vu kuwai, adama na vu banka kula ku kaḁpisa ka adama a na kaṭa kula ka ku kuwa ba n ili yi ukaṇi i ni.>>

⁶ Da kumaci ku ḁevu ka ku danai, <<Ta baci nannai mpa n ciga ba, ta lo ma taṁa ma langasa ili yi ukaṇi i va. Avu tsula, mpa n kutsula ba.>>

⁷ A ayin a na lo a idika yi Isaraila, ḁa baci vuma wu ushiki kuneke toku kofon u tsula ko u tsulasaka ili, u tsu fodo ta ataka a ni kaṭa u neke vuza ni. Nannai ḁa a ci ya'an n ukuna u kutsulasuka idika a Isaraila.

⁸ Da kumaci ku ḁevu ka, ku danai Buwazu, <<Avu tsula ka'a n kaḁi ka nu.>> Da u fodoi ataka a ni.

⁹ Da Buwazu u danai aza a gbara-gbara a likuci n uma a na i lo raka, <<Anana yo okpo ta ngan a

kaṭsuma ku ukuna u nampa, ana n tsulai kashina ka vuza tsu vali vu Nomi Elimeleki, kobolo n ucanuku u Kiliyonu n u Malonu e ekiye o Nomi.

¹⁰ Kpamu n tsula ta Ruti va aza a idika i Mowabu kagapa ka vuka vu Malonu vu na u kuwai da wo okpoi vuka vu va, adama na a banka kula ku kakpisa ka talo kula ka ka kuwa n ili yi ukani i ni, ciya kula ku ni ku puwanka a katsuma ka uma a ni ko a likuci ba. Anana ada da ngan mu ukuna u nampa.>>

¹¹ Da aza a gbara-gbara kobolo n aza a na i utsutsu wa a danai, <<Mayun, a tsu da ngan. Kasukpa Vuzavagudu u zuwa vuka vu na vi a kutawa a kpa'a ku nu vo okpo uteku tsu Rahila n Liya, aza a na okpoi ikaya i kpa'a ka aza a Isaraila. Kasukpa kpamu vo okpo vuza vu uciyi a Efarata kata kpamu vi ya'an kula a Batalami.

¹² A katsuma ka muku n na Vuzavagudu u kuneke wu m maku ma vuka ma nampa, kasukpa kpa'a ku nu kokpo tsu Pereza, maku ma na Tamaru u matsakai Yahuda.>>

Buwazu nu ntsukaya n ni

¹³ Da Buwazu u dikai Ruti wo okpoi vuka vi ni. Da u vaki n ayi, da Vuzavagudu u nekei ni katsuma, da u matsai maku mo kolobo.

¹⁴ Da amaci a danai Nomi, <<Ci cikpa Vuzavagudu Kashile, ayi na anana u kasukpa wu babu matsukaya ba. Kasukpa maku ma nampa mo okpo vuza vu uyeve i Isaraila.

¹⁵ Wi ta a kuya'ansuka wuma u nu, kata u banka wu a ayin a tsukutsa a nu. Adama a na ayi da maku ma na kejene ka nu, ka na ka cigai

nu n aḅundai ka matsakai nu. Kejene ka ka la'a ta muku n cindere wa nu.>>

¹⁶ Da Nomi u dikai merebu ma da u banai ma'a da u wo'i.

¹⁷ Da amaci a na i lo devu n ayi a danai, <<Nomi u ciya ta maku.>> Da e ne'i ni kula Obedu. Ayi da esheku e Jesi, vuza na u matsai Dawuda.

Tsukaya tsu Dawuda

¹⁸ Nava ele da kumaci ku Pereza, Pereza da u matsai Hezuron,

¹⁹ Da Hezuron tamkpamu u matsai Ramu, da Ramu u matsai Aminadabu.

²⁰ Da Aminadabu u matsai Nashon, Da Nashon tamkpamu u matsai Salumanu.

²¹ Da Salumanu u matsai Buwazu, da Buwazu u matsai Obedu.

²² Da Obedu tamkpamu u matsai Jesi, da Jesi tamkpamu u matsai Dawuda.

Cishingini Agwara Kambari [asg]
Cishingini: Cishingini Agwara Kambari [asg] (Bible)

copyright © 2025 Language Development and Translation Initiative (LDTI)

Language: (Cishingini)

Contributor: The Seed Company

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-07-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 10 Sep 2025 from source files dated 9 Jul 2025

ff342a73-d285-5f4f-952c-a0c91ef11d25